

gaaet, naar denne økonomiske Sammen-
trækning, som er nødvendiggjort af selve
Paritetspolitikken, nærmer sig sin Afslut-
ning — og det haaber vi jo, at den gør i dette
Øjeblik —, saa vil man se, at Samfundet
i Virkeligheden befinder sig produktions-
mæssigt set i en Udmattelsestilstand, en
Udmattelsestilstand efter Tabene, en De-
pressionstilstand, der gør, at det økono-
miske Liv har overordentlig vanskeligt ved
at komme ud over det døde Punkt, hvorpaa
det befinder sig. Jeg vil derom gerne sige,
at al Erfaring viser, at i de moderne Sam-
fund kan man i saadanne Tilfælde kun
komme over dette døde Punkt ad een Vej,
nemlig gennem Adgang til Kredit. Men
naar vi staar overfor Problemet Adgang
til Kredit her i Danmark i Øjeblik-
ket, møder der os Kreditindskrænkning.
Ganske vist har Nationalbanken i dette
Øjeblik kun en Diskonto paa $5\frac{1}{2}$ pCt.,
men alle ved, at denne Diskonto er et falsk
Udtryk for det danske Pengemarked. Den
er Udtryk for det Forhold, at National-
bankens Indflydelse paa Seddelomløbet kan
realiseres ad to Veje, nemlig gennem en
meget, meget højere Diskonto eller gennem
en Diskonto som den nuværende og saa en
Pengepolitik, der gaar ud paa at nægte
Kredit, saaledes som det sker i disse Tider
selv paa de sikreste Papirer, en Tilstand, der
i Virkeligheden maa faa alt til at standse her
i Landet. I Læ af denne Kreditindskræn-
ning, eller jeg kan ogsaa sige som Følge af
denne Kreditindskrænkning er det, at de
Rentesatser, der er gældende i Banker og
Sparekasser, kan opretholdes, Rentesatser,
som aldeles ikke svarer til den Diskonto,
vi har her i Landet, Rentesatser, som er en
overordentlig Tyngde for Produktionen, i
Virkeligheden i mange Tilfælde er langt,
langt mere tyngende end de Skattebyr-
der, der tales om. I den Betænkning,
der er afgivet af Socialministeriets Ar-
bejdsudvalg, vil man se, at Udvalget
paapeger Forbindelsen mellem Kreditind-
skrænkningen og Arbejdsløsheden. Man
sender en Skrivelse til Nationalbanken og
anmoder om, at det ved Nægtelse af Kredit
nøje undersøges, om denne Nægtelse vil
have Arbejdsløshed til Følge, og denne
Skrivelse besvares af Nationalbanken i
noget uklare Vendinger om, at det sunde
Erhvervsliv bør kunne være sikker paa
den fornødne Finansiering, men, siger Ban-
ken, man kan ikke sikre, at Banker og
Sparekasser tager dette Hensyn. National-
bankens Skrivelse ledsages af en Skrivelse
fra Erhvervsministeriet, hvori det siges, at
Ministeriet har under Forhandlinger med

Banker og Sparekasserne fremhævet Vig-
tigheden af det, der her er Tale om, men
Ministeriet har ingen Myndighed. I øvrigt
siges det fra Nationalbankens Side, at man
er rede til en Forhandling om og Drøftelse
af hele dette Spørgsmaal. Jeg tror, det
Udvalg, der bliver nedsat, maa søge en
saadan Forhandling, maa søge den af den
Grund, at vi maa have Svar paa et ganske
enkelt og simpelt Spørgsmaal, nemlig dette:
Kan Kreditindskrænkningen lempes? I saa
Fald vilde det være den største Krisehjælp,
der overhovedet kan ydes, og i Virkelig-
heden maaske af større Betydning end det,
de Forslag, der her foreligger, er Udtryk
for. Svarer man: Nej, vi kan ikke af Hensyn
til Kronen, Opretholdelsen af Kronens nu-
værende Værdi kræver denne Kreditind-
skrænkning stadig, ja, da er det klart, at
vi ogsaa her har en af de beklagelige Følger
af Paritetspolitikken, nemlig at det er for-
nødent for at faa den fornødne Kredit at
lede udenlandsk Kapital her til Landet,
og saa maa det Spørgsmaal drøftes ganske
aabent, ad hvilke Veje det kan ske paa den
fornuftigste Maade. Jeg vil haabe, at det
Svar, man i saa Henseende vil faa fra Na-
tionalbanken, maa blive et ganske klart
Svar, saadan som det sømmer sig den
Bank, hvis Ord burde kunne være Ledet-
raad for Erhvervslivet her i Landet.
(*Fraenkel*: Men det bliver det bare ikke).
Det ærede Medlem Hr. Fraenkel siger, at
det bliver bare ikke klart. Jeg er ogsaa
bange derfor, idet Nationalbanken efter-
haanden har tillagt sine Meningstilkende-
givelser en Orakelagtighed, hvorom jeg
vil sige, at jeg vilde ønske, at det orakel-
agtige kun var Udtryk for den ene Side
af, hvad man sagde om Oraklerne i gamle
Dage, nemlig Visdom, men ikke saa meget
for den anden Side af Oraklernes Egen-
skaber, nemlig Dobbelttydighed. Jeg ved
ikke, om man husker, at det fortælles i
Historien om Oraket i Delfi, at det var
dobbelttydigt i sine Svar, og det var Udtryk
for, at det ingenlunde altid selv følte sig
sikker.

Naar jeg har fremsat disse Bemærk-
ninger her i Dag, inden jeg gaar ind paa
Enkeltheder i det foreliggende Lovforslag,
saa har jeg gjort det, fordi jeg gerne vil
udtrykke, at der er Spørgsmaal, hvis Klaring
er en Forudsætning for en endelig Stand-
punkttagen for vort Vedkommende til for-
skellige af de Problemer, her er rejst. Disse
Spørgsmaal er: Spørgsmaalet om Fragt-
satsernes Nedsættelse, Spørgsmaalet om Mu-
lighed for fra Statens Side at øve Paavirk-
ning paa de Priser, som endnu ikke er faldet